

*О. Бобрик,
студентка,
О. Гуманкова,
кандидат пед. наук, доцент,
Житомирський державний
університет імені Івана Франка*

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З НАВЧАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Актуальність проблеми. З урахуванням положень закону України «Про вживання англійської мови в Україні» [1], важливістю набуває проблема пошуку шляхів оптимізації організації освітньої діяльності з навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Одним із напрямів оптимізації організації навчання дітей англійської мови у закладах дошкільної освіти (ЗДО) є звернення до використання мультимедійних технологій та засобів, які дозволяють навчати іноземної мови в умовах наближених до реального життя, мотивувати та активізувати дітей в процесі навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема організації освітньої діяльності з навчання дошкільників англійської мови досліджувалась багатьма науковцями, зокрема: Т. Марчий-Дмитраш, Н. Трофаїлою, Т. Шкваріною та іншими. Дослідження у сфері використання мультимедійних технологій в освітньому просторі здійснювались: А. Гуржій, Р.Гуревич, М. Кітаєвой, Л. Коношевським, О. Пінчук, С. Хомич та іншими. Наукові розвідки у напрямі використання мультимедійних технологій у навчанні іноземної мови, в тому числі і на початковому етапі, розглянуто у наукових розвідках: О. Коломінової, В. Левчук, В. Редька, С. Роман, О. Суховірського та інших.

Не зважаючи на велику кількість досліджень у зазначеній сфері, питання використання мультимедійних технологій в процесі організації освітньої діяльності з навчання англійської мови дітей дошкільного віку в закладах дошкільної освіти (ЗДО) потребує конкретизації, що обумовлює актуальність нашого дослідження.

Метою нашої статті є конкретизація практичних шляхів використання мультимедійних технологій та засобів в процесі організації освітньої діяльності з навчання англійської мови дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. В сучасній педагогічній літературі мультимедійні технології розглядаються як засіб підвищення ефективності навчання та визначаються як «один із ієрархічних рівнів інформаційних технологій, котрі становлять сукупність технічних і програмних засобів, що дають можливість користувачеві одночасно використовувати символну, графічну, звукову, анімаційну і відеоінформацію» [2, с. 19] Відтак, мультимедійні навчальні

технології є дидактичним засобом, який дозволяє вихователям представити іншомовний матеріал на заняттях з англійської мови в текстовому, графічному, аудіо, відео, анімаційному та інших форматах. Фактично, мультимедійні технології передбачають звернення до використання мультимедіа в освітньому іншомовному середовищі ЗДО. Мультимедійні технології забезпечують полісенсорне та поліканальне подання інформації, що є важливим для дітей дошкільного віку. Адже саме активізація різних каналів сприйняття запускає роботу механізму імпринтингу, який є активним у дітей цієї вікової групи, що, своєю чергою, дозволяє забезпечити швидке та довгострокове запам'ятовування іншомовного матеріалу дошкільниками. Аудіо та відео супровід сприяє розвитку як слухової так і зорової пам'яті дітей, інтерактивний характер завдань стимулює інтерес, дозволяє підтримати увагу дітей, забезпечує систематичний зворотній зв'язок. Завдяки використанню мультимедійних засобів діти можуть активніше залучатися до навчального процесу, який стає цікавішим і більш стимулюючим. Мультимедіа забезпечують більш різноманітний навчальний досвід, даючи змогу дошкільникам бачити й чути нові слова в контексті, що полегшує запам'ятовування та розуміння іншомовного лексичного матеріалу. Мультимедійні засоби слугують засобом для створення природнього іншомовного середовища на заняттях з англійської мови. Наприклад, інтерактивні вправи з використанням карток, анімованих історій та ігор можуть зробити процес навчання більш цікавим, одночасно закріплюючи ключові іншомовні лексичні одиниці та мовленнєві зразки.

Мультимедіа в освіті охоплюють різні види засобів, що використовуються для створення більш інтерактивного та ефективного навчального процесу.

Враховуючи класифікацію мультимедійних засобів, яка здійснюється за їх функціональним призначенням [3], визначимо засоби доцільні для використання в освітній діяльності з навчання англійської мови дітей дошкільного віку.

До таких відносимо: аудіальні (пісні, аудіо-казки), візуальні (презентації), аудіовізуальні (мультфільми, цифрові оповідання), інтерактивні (інтерактивні вправи/тренажери та інтерактивні ігри) засоби.

Розглянемо детальніше кожний з відібраних мультимедійних засобів навчання.

1) Аудіальні засоби. Використання автентичних англомовних пісень, фрагментів аудіо-казок, дозволяє залучати дітей до світу англомовної культури. Музичний матеріал легко запам'ятовується та відтворюється дітьми, що позитивно впливає на розвиток їх англомовної лексичної компетентності. Казки є невід'ємною складовою світу дитинства. Як правило, казки мають «мандрівні сюжети» в культурах різних країн. Дітям просто нагадується сюжет казки, а потім пропонується прослухати лише її фрагмент з наступним відтворенням розповіді, або діалогу головних героїв. Це сприяє розвитку англомовних компетентностей в аудіюванні та говорінні у дошкільників.

2) Візуальні засоби. Мультимедійні презентації — це ще один вид мультимедіа, який часто застосовується в освіті. Завдяки використанню презентацій, створених

на таких платформах, як PowerPoint, Prezi або Canva, вихователі можуть структурувати та презентувати іншомовний навчальний матеріал у більш організований та візуальний спосіб. Цифрові презентації для дітей складаються із зображень, графіки, аудіо та відео, які можна поєднувати для підкріплення ключових навчальних моментів. Мультимедійні презентації часто розробляються з використанням елементів, що можуть викликати інтерес у дітей до навчання англійської мови, таких як привабливі слайди, цікаві анімації, музика. Презентації можна долучати до навчання англійської лексики на різних етапах формування англійської лексичної компетентності у дітей.

3) Аудіовізуальні засоби. Дозволяють поєднувати різні канали сприйняття інформації у дітей, активізувати різні види пам'яті. Завдяки використанню відео, через його динамічність та яскравість значно підвищується концентрація уваги у дітей, підтримується зацікавленість в іншомовному матеріалі. Своєю чергою, варіативність роботи з відео матеріалами дозволяє вихователю урізноманітнити спектр завдань, які використовуються на занятті, що також сприяє формуванню визначених програмою складових англійської комунікативної компетентності у дошкільників.

4) Інтерактивні програмні засоби (інтерактивні вправи/тренажери та інтерактивні ігри). Також дозволяють активізувати дітей на занятті з англійської мови. Наприклад, використання інтерактивних карток із зображеннями, звуками та анімацією, використання інтерактивних ігор та інших вправ із записом голосу, під час яких дитина повторює за віртуальним персонажем англійські слова може зробити процес навчання більш цікавим та результативним оскільки забезпечує миттєвий зворотний зв'язок, що є надзвичайно важливим для маленьких дітей, допомагає підтримувати мотивацію та направляє їх на правильне вживання мови. Зазначене дозволяє стверджувати, що такі засоби є ефективним вибором для організації раннього іншомовного навчання.

Використання мультимедійних технологій на заняттях з англійської мови в ЗДО набуває ефективності за умови методично коректного впровадження. Вихователь має не просто підібрати мультимедійні засоби, а й відібрати їх з урахуванням низки критеріїв. А саме: 1) відповідність засобів віку дітей; 2) співвіднесеність з освітнім завданням для виконання яких буде використано мультимедійні засоби [4].

Крім того, вагомим є оволодіння методикою роботи з мультимедійними технологіями залежно від їх виду. Так, наприклад, під час роботи з використанням аудіо, аудіовізуальних засобів слід керуватись наступними етапами:

1. Підготовчий етап має на меті підготовку дітей до сприйняття іншомовного матеріалу. Включає завдання типу: Listen and repeat; Listen and say; Listen and guess; Listen and point.

2. Основний етап має на меті реалізацію основної роботи з іншомовним матеріалом. Включає завдання типу: Listen/Watch and react; Listen/Watch and repeat; Listen/Watch and name; Listen/Watch and say.

3. Практичний етап має на меті закріплення матеріалу, розвиток навичок мовлення. Включає завдання типу: Answer the questions; Finish the sentences; Yes/No game; Draw and say; Sing Emotionally; Role play.

Висновок. Таким чином, мультимедійні технології, стають не лише інструментом, а й важливим компонентом, який може розширити пізнавальний досвід та оптимізувати організацію освітньої діяльності з навчання англійської мови на рівні ЗДО. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у створенні методичних рекомендацій для вихователів ЗДО щодо використання мультимедійних технологій на заняттях з англійської мови.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закону України «Про вживання англійської мови в Україні» URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ji09534b> (дата звернення 02.03.2026).
2. Гуржій А.М., Гуревич Р.С., Коношевський Л.Л. Мультимедійні технології та засоби навчання / за ред. Гуржія А. М. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. 556 с.
3. Пінчук О.П. Формування предметних компетентостей учнів основної школи в процесі навчання фізики засобами мультимедійних технологій: дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2011. 225с
4. Munawi Husein. The impact of using multimedia in improving vocabulary acquisition among primary school students.. URL: <https://felifa.net/index.php/INJOE/article/view/224/222> (дата звернення 02.03.2026).